

ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಬಂಧ

ಅನುರಾಧ ಆರ್.¹ ಮತ್ತು ಡಾ. ಎಸ್. ಬಿ. ರಾಜೋಡ್²

ಪೀಠಿಕೆ

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಗಾದೆಗಳು ತುಂಬಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಮಾತಿನ ಮಧ್ಯೆ ಬಳಸುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಅವು ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಮನುಷ್ಯರು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳ ಮೂಲಕ ಸರಿ ದಾರಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅವು ಕೆಲವು ನಿಷ್ಪೂರವಾಗಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಯ ವಿಡಂಬನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಮಾತುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಣೆ ಉಂಟಾಗಿ ಕೇಳುಗರಿಗೆ ಹೊಸದೇನನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಒಳಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳ, ಸೋಮಾರಿಗಳ, ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ತೋರಿಸುವಾಗ ಅವು ಸುಮ್ಮನೆ ಅವರ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸದೆ ಮೂದಲಿಸುತ್ತವೆ. ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ ಬೆಸೆಯುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಗಾದೆಗಳು ಹೇಳುವವನಿಗೆ ರುಚಿ, ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನಿಗೆ ಪ್ರಿಯ ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಳೆದು ತನ್ನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಇರುತ್ತೇವೆ. ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಿದ್ದಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಗಾದೆ ಒಳ್ಳೆಯವರ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಟ್ಟದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೇಳಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತವೆ. ಗಾದೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಅನುಭವ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರದಾಗಿರಬಹುದು ಆಥವಾ ಇತಿಹಾಸ ಪುರಾಣ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಒಂದು ಘಟನೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ವಸ್ತು ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಂಕೇತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುವ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗಾದೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

¹ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ.

² ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಚಿಡಚಣಿ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ.

ಹೀಗೆ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಈ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟಪೂರ್ಣ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಗಾದೆಯನ್ನು ತನ್ನದೆಂಬಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರೂ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಗಾದೆ ಎಲ್ಲರ ಸ್ವತ್ತು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಗಾದೆಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದು ಗಾದೆಯು ಹೀಗೆ ಮಾಡು ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಒತ್ತಾಯಿಸುವ ಬದಲು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೊಂಕು ಆಡಬಹುದು, ಚುಚ್ಚಿ ನುಡಿಯಬಹುದು. ಓರೆಕೋರೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಒತ್ತಾಯ ಹೇರಲಾರದು, ತನ್ನದೇ ಸರಿಯೆಂದು ಸಾರಲಾರದು. ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಕೌಟುಂಬಿಕ, ವೃತ್ತಿ, ಸ್ನೇಹ, ಮತ್ತು ಬಂಧುತ್ವದ ಸಂಬಂಧದ ಪರಿಧಿಯೊಳಗೆ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮ, ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು ಅತ್ತೆ, ಅಳಿಯ, ಅಕ್ಕ-ಭಾವ, ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿ, ಹೀಗೆ ಮುಂತಾದವರ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಗಳು ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ

'ಊರಿಗೆ ಅರಸನಾದರೂ ತಾಯಿಗೆ ಮಗ' ತಾಯಿ ಮಗನ ಸಂಬಂಧವು ಎಲ್ಲಾ ಜನಪದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂತೆ ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಆತ್ಮೀಯತೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮಗ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ವಿಧೇಯನಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಗಾದೆ ಸಾರುತ್ತದೆ. ಇವನು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುವ ದೊರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ತಾಯಿ ಆ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರಿಬ್ಬರ ಸಂಬಂಧ ಮಾತ್ರ ತಾಯಿ ಮಗನದ್ದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. 'ರಾಜಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವತಾ' ಗಾದೆಯೂ ಸಹ ರಾಜನ ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳಿಂದಲೇ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಅವನು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರಲು ಸಾಧ್ಯ. ತಾಯಿ ಮಗನ ಆತ್ಮೀಯತೆಯ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ "ತಾಯಿ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋಡಿದಳು ಹೆಂಡತಿ ಮೊಟ್ಟೆ ನೋಡಿದಳು" ಮಗ ದುಡಿಯಲಿ, ಸೋಮಾರಿಯಾಗಿರಲಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಗನು ಹಸಿದಿದ್ದಾನೆಂದು ತಾಯಿ ಅವನಿಗೆ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ದುಡಿದು ಬಂದರೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಊಟ ಬಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಸೋಮಾರಿಯಾಗಿ ತಿರುಗಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಬೈದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಲಾದರೂ ಊಟ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಹೆಂಡತಿ ಹಾಗಲ್ಲ ಗಂಡನ ಆರೈಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಆತ ತರುವ ಆದಾಯವೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮದುವೆಯ ನಂತರ ಮನುಷ್ಯ ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಗೃಹ 'ತಾಯಿ ಮಗನಿಗೆ ಜೀವ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಹೆಂಡತಿ ಜೀವನ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ' ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸಂಬಂಧವೇ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. "ಹೆತ್ತವಳಿಗೆ ಹೆಗ್ಗಣ ಮುದ್ದು; ಕೂಡಿದವಳಿಗೆ ಕೊಡಗ ಮುದ್ದು" ಈ ಗಾದೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಗಾದೆ "ಕಾಗೆ ಮರಿ ಕಾಗೆಗೆ ಮುದ್ದು; ಕೋತಿ ಮರಿ ಕೋತಿಗೆ ಮುದ್ದು" ಮಗು ಕಪ್ಪಾಗಿದೆಯೇ ಬೆಳ್ಳಗಿದ್ದೆಯೇ? ತೆಳ್ಳಗಿದ್ದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ತನ್ನ ರಕ್ತವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗು ಬೇರೆಯವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣಲಿ ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಮುದ್ದು ಮುದ್ದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ರಕ್ತಸಂಬಂಧ ನೀಡುವ ಒಂದು ಭಾವನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗಿಂತ ರಕ್ತಸಂಬಂಧವೇ ಪ್ರಬಲವಾದುದಂತೆ.

ಇನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಗಂಡು ಬೆಳ್ಳಗಿರಲಿ ಕಪ್ಪಗಿರಲಿ ತೆಳ್ಳಗಿರಲಿ ಹೇಗೆ ಇರಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಆಕೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಕವಿ ಜನ್ಮ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ, "ಅಮೃತಮತಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಒಲವಾದೊಡೆ ರೂಪಿನ ಕೋಟಲೆಯಾವುದೋ ವಿವಾಹವಾದ ಪತಿಯ ಮೇಲೆ ಒಲವಾದೊಡೆ ಅವನ ರೂಪದ ಚಿಂತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ." ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೋಣೆಯಿಲ್ಲ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿಗೆ ಜಗಳವಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳ ಮಧ್ಯೆ ಗುಟ್ಟಿನ ವಿಷಯವಿಲ್ಲ. ಆಕೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳೂ ಒಂದೇ. ತಾಯಿಯಾದವಳು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ನೋಡುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಗಾದೆಯು ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳ-ಮಕ್ಕಳ ಮಧ್ಯೆ ಗುಟ್ಟು ಇರಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಂದೇ ರೀತಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮಧ್ಯೆ ಮೈಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಗಳು ಕೆಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಉಂಟು ಇನ್ನು ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಗಳ ಕಾಯಬಾರದು. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಮನಸ್ತಾಪಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಗ ನಾಂದಿ ಹಾಡಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಷ್ಟೂ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು ಮೂಡಿ ಅದು ದೊಡ್ಡ ಕಂದಕವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮಗ-ಮಗಳು ಮತ್ತು ಅಳಿಯ-ಅತ್ತೆಯ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು

ತಾಯಿಗೆ ಮಗನ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿಗಿಂತಲೂ ಒಂದು ಗುಲಗುಂಜಿ ತೂಕ ಅಳಿಯನ ಮೇಲೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಎನ್ನುವ ಲೋಕಾರೋಧಿಯು ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅತ್ತೆ ಅಳಿಯನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗಾದೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಅಳಿಯನನ್ನು ಅತ್ತೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಉಪಚರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಉಪಚರಿಸುವಾಗ ಮಗನನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಅದು ಅವಳಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲ ಕೊಡದೆ ಇರುವ ಸಂಭವವುಂಟು.

“ನುಚ್ಚು ಉಂಡ ಮಗ ಇಚ್ಛೆಯಲ್ಲಿರುವ; ತುಪ್ಪ ಸಕ್ಕರೆ ತಿಂದ ಅಳಿಯ ತಿಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬೊಗುಳುತ್ತಿದ್ದ”. ಇದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಇನ್ನೊಂದು ಗಾದೆ “ಅಳಿಯನಿಗೆ ಅಚ್ಚಕ್ಕಿ ಮಗನಿಗೆ ನುಚ್ಚಕ್ಕಿ” ಗಾದೆಯು ಬಡತನದ ಸಂಕೇತವನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಳಿಯನಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಉಪಚರಿಸಿದರು ಆತ ಮಾವನ ಮನೆಯನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುವುದು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ ಬಂದಾಗ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೇ ಇರಲಿ ಆತನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಊಟವನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಮಾವನ ಮನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಡತನವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಪಡೆದು ಅಳಿಯನಿಗೆ ಊಟ ಬಡಿಸಿದರೂ ಸಹ ಆತ ಆಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಮಗನಿಗೆ ನುಚ್ಚಕ್ಕಿ ಅನ್ನ ನೀಡಿದರೂ ಸಹ ಆತ ಎಂದೂ ಬೇರೆಯವರೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹೇಳುವುದು “ಮಗ ನಮ್ಮೋನಾದರೂ ಅಳಿಯ ನಮ್ಮೋನೇ?” ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅಳಿಯನಿಗೆ ಉಪಚರಿಸಿದರೆ ಮಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದೂ ಸಹ ಈ ಗಾದೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಮಗನನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅನಾಧರಣೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡರೂ ಅವನು ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನ ಅಂಕೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಸಕ್ಕರೆ ತುಪ್ಪ ಬಡಿಸಿ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಸಲಹಿದರೂ ಅಳಿಯ ತಿಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಿಂದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಅಪಕಾರ ಮಾಡುವ ‘ಅಳಿಯ ಮನೆ ತೊಳಿಯಾ’ ಎಂಬ ಶಾಪದ ಮಾತು ಬಂದಿರಬೇಕು.

“ಅಳಿಯನಿಗಿಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಲ್ಲ, ಮಗಳಿಗಿಂತ ಮುತ್ತೈದೆಯಿಲ್ಲ” ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ ‘ಬ್ರಾಹ್ಮಣ’ ಎಂದರೆ ಜ್ಞಾನಿ ಪುರಕ್ಕೆ ಹಿತ ಬಯಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಅಳಿಯ ಅಂತಹ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಮನೆಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಬಲ್ಲನೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಮನೆಯ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಂಗಳಕರ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿ ಅವು ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಕೆಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತವರುಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಮಗಳನ್ನೇ ಮುಂದೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ತವರಿನೊಂದಿಗೆ ಅಳಿಯ ಮತ್ತು ಮಗಳ ಇಂತಹ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕೆಂದು ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. “ಅಳಿಯ ಮಗನಲ್ಲ ಸೊಸೆ ಮಗಳಲ್ಲ” ಅಳಿಯ ಎಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯವನಾದರೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವನಾದರೂ ಮನೆಯ ಮಗನಂತೆ ವರ್ತಿಸಲಾರ. ಅಳಿಯ ಬಂದಾಗ ಆತನಿಗೆ ತಕ್ಕುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಚರಿಸಿ ಆತನನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಳಿಯ ಮುನಿದರೆ ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾನು ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕೊರತೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಳಿಯ ಎಂದರೆ ಆತ ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯನಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯವನಿದ್ದಂತೆಯೇ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯನೇ ಎನ್ನುವ

ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ 'ಅಳಿಯ ಅಲ್ಲ ಮಗಳ ಗಂಡ' ಎಂದು ಅಳಿಯ ಮತ್ತು ಮಗಳ ಗಂಡ ಎಂಬುದು ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಕ್ಕ ಮತ್ತು ಭಾವ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು

ಹಿರಿಯ ಮಗಳು ಅಕ್ಕ ಅವಳ ಗಂಡ ಭಾವ ಎಂಬ ಸಂಬಂಧಕಾರ್ಥದಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಹಾಗೂ ಇವರಿಬ್ಬರ ಬಗೆಗಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಕ್ಕನ ಹಾಗೆ ಭಾವನ ನಂಟು ಎನ್ನುವುದು ಅಕ್ಕ ಭಾವನ ಜೊತೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಬಾಂಧವ್ಯ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದು ಹಾಗೆಯೇ ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆಯೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆ ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಗಾದೆಯ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಇಬ್ಬರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೇರೆಯವರೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧವು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತದೆ, ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇಬ್ಬರ ಸಂಬಂಧವು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಬ್ಬರ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಸುಖವಾಗಿರಲೆಂದು ಈ ಗಾದೆಯ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

'ಅಕಾಡಿ ಇಕಾಡಿ ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಕ್ಕನ ಗಂಡಲೇಸು' ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕನ ಗಂಡ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಈ ಮನೆಗೆ ಅಳಿಯ ಎನ್ನುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೆಂಡತಿಯ ಕಡೆಯವರೂ ಸಹ ತನ್ನವರೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಬೇರೆಯವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನೇ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಗಾದೆ ರಚನೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. "ಬಾವನಾದರೆ ಭಾರವಾದ ಹೊರೆ ಹೊತ್ತಾನೇ?" ಈ ಗಾದೆ ಸಂಬಂಧವು ಕೆಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಅತಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಅವರೊಬ್ಬರಿಗೇ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ಥ ಉಂಟಾಗಿ ಬೇಗನೇ ಕೆಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯುಂಟು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಬಂಧಗಳು ತುಂಬಾ ದಿನ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಒತ್ತಡಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾದರೂ ಅಕ್ಕ ಇರೋವರೆಗೂ ಮಾತ್ರ ಆಕೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದುವರೆಯುವ ಭಾವನ ಸಂಬಂಧವು 'ಅಕ್ಕ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಬಾವ ಯಾರು' ಎನ್ನುವ ಗಾದೆಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಈ ಗಾದೆಯನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಅಕ್ಕ ಸತ್ತನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವ ಆಕೆಯ ತವರಿನೊಡನೆಯ ಸಂಬಂಧ ಇನ್ನೊಂದು ತಮ್ಮ ಮಗಳ ಮರಣದ ನಂತರ ಆಕೆಯ ಗಂಡನಿಗೆ ಮೊದಲಿನ ಗೌರವಾದರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಅವನನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸುವುದು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಗಳು

ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗಂಟಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

“ಅಕ್ಕ ನಮ್ಮೋಳಾದರೂ ಬಾವ ನಮ್ಮೋನ?” ಇಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಕ್ಕೂ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮದುವೆಯ ನಂತರ ಅಕ್ಕ ಮತ್ತು ಭಾವ ಇವರಿಗೆ ಆಕೆಯ ತವರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಉಪಚಾರ ಗೌರವಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಅನಾನುಕೂಲವಾದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ತವರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ ಅಥವಾ ಆಕೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಉಪಚಾರವನ್ನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತವರಿನಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವಳ ಗಂಡ ಅದನ್ನೇ ಹಿಯಾಳಿಸುತ್ತಾ ತುಂಬಾ ಕೀಳಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವಳ ಗಂಡ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ ತನಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಹಠ ಹಿಡಿದಾಗ ಆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತುಂಬಾ ನೊಂದುಕೊಂಡು ಇನ್ನುಳಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟ-ಸುಖವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನೆನೆದು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೇಳಿರಬಹುದು.

ಬಾವ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅದು ಗಾದೆಯಲ್ಲಿ ‘ಬಾವ ಬಂದಂತ ಕೋಣ ಹಾಲ್ಕದಾತ’ ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಇರೋದನ್ನೇ ಕೊಡಬಹುದೇ ವಿನಾ ಇಲ್ಲದನ್ನು ಬೇಡಿದರೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಉಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಆತ ಬೇಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಗಳು ಹದಗೆಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಆದರೂ ಆತ ಮುನಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾನು ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ಆತನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಉಪಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ‘ಹಿರೇ ಮಗಳ ಗಂಡ ಸಾಯಬೇಕು ಎಮ್ಮೆ ಕರು ಸಾಯಬೇಕು’ ಗಾದೆಯು ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಾರ್ಥ ಗುಣವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಮಗಳ ಗಂಡ ಇದ್ದರೂ ಸತ್ತರೂ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವ ಈ ಕೆಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿಯ ಜನರ ಮನೋಭಾವ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮಗಳ ಗಂಡ ಸತ್ತರೆ ತವರಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಆಕೆ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು. ಗಂಡ ಸತ್ತ ನಂತರದ ಆಕೆಯ ಶ್ರಮವನ್ನು ತವರಿನವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಕರು ಹಾಕಿದ ಎಮ್ಮೆ ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆ ಹಾಲನ್ನು ಕರುವಿಗೆ ಕುಡಿಸಿ ತಾವು ಮನೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಕರು ಸತ್ತರೆ ಅದರ ಪಾಲನ್ನು ಸಹ ತಾವೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದರ ಸಾವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗಾದೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸುಖ-ಸಂತೋಷಗಳ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡದೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಎರಡೂ ಮನೆ (ಗಂಡನ ಮತ್ತು ತವರಿನ) ಯವರು ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಗಾದೆ “ಭಾವ ಇದ್ದರೆ ಅಕ್ಕ ಚೆಂದ; ರೊಕ್ಕ ಇದ್ದರೆ ಸಂತೆ ಚೆಂದ” ಗಂಡ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಆಕೆಗೆ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗಂಡನಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆಕೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಶುಭ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಕರೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಹೂ ಮುಡಿಯುವಂತಿಲ್ಲ, ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಈ ಗಾದೆಯ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹರಣದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸುಖ ದಾಂಪತ್ಯದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಜ್ಜಿ ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗಾದೆಗಳು

‘ಅಜ್ಜಿಗೆ ಮೊಮ್ಮಗ ಆಕಳಿಕೆ ಕಲಿಸಿದಂತೆ’ ಅನುಭವ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಈ ಗಾದೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಮಾರಿತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ. ವಯಸ್ಸಾದವರನ್ನು ವಯೋವೃದ್ಧರು ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿಯರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಜೊತೆಗೆ ಜೀವನದ ಅನುಭವವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಬಗೆಗೂ ಅವರು ಜ್ಞಾನಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಜೀವನದ ಕಂದಕಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸವೇಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಹೇಗೆ ನಡೆದರೆ ಜೀವನ ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಯುವಕ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಜೀವನದ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಸುಖ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಜ್ಜಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮ ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಕೈಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆಗದಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರವರ ಕೆಲಸದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಹಳೇ ಮುದುಕಿ ವಟವಟ ಅನ್ನುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ಬೈದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅಜ್ಜಿ ಎಂದರೆ ಹಿರಿಯ ಜೀವ, ಅನುಭವಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಆಕೆಯ ಮೊಮ್ಮಗ ಆಕೆಗೇ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಅಭಾಸವಾದೀತು. ಆಕಳಿಕೆ ಎನ್ನುವುದು ವಿರಾಮದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹದ್ದು ಮತ್ತು ನಿಡೆ ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ ಶ್ರಮಜೀವಿ ಮೊಮ್ಮಗ ಸೋಮಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ‘ಅಜ್ಜಿ ಇಲ್ಲದ ಮನೆ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಊಟ’ ಇದು ವಯಸ್ಸಾದವರನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಊರಿಗೆ ಅರಸನಾದರೂ ತಾಯಿಗೆ ಮಗ ಎನ್ನುವ ಗಾದೆ, ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆ-ತಾಯಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಸಂಬಂಧಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ

ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮುಖ್ಯ. ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧದ ಮೂಲಕ ಇನ್ನಿತರ (ಬಂಧುತ್ವದ) ಸಂಬಂಧಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗಿಂತಲೂ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧವೇ ಜಯಿಸುತ್ತದೆ. 'ಭಾವ ಇದ್ದರೆ ಅಕ್ಕ ಚಿಂದ ರೊಕ್ಕ ಇದ್ದರೆ ಸಂತೆ ಚಿಂದ' ಈ ಗಾದೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಸುಖ ದಾಂಪತ್ಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೀಳೆಂದು ಆಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ. ಸೋಮಾರಿತನದ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಹಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಗಾದೆಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ನಿಸರ್ಗದತ್ತವಾದ ರೂಪವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಬಾರದು. ಗಂಡಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸಮನಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ ನೀಡುತ್ತಾಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ಸಾರ ಮಾಡದೆ ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಅವರ ಪೋಷಣೆಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಮೌಲಿಕವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಾದೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಗಂಗಾನಾಯಕ ಕೆ. ಎನ್. (ಸಂ). (2012). ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಗಾದೆಗಳು. ಸಂಪುಟ 9, ಮೈಸೂರು ವಿ ವಿ, ಮೈಸೂರು.
- ರಾಜಶೇಖರ. ಪಿ ಕೆ. (2001). ಮುತ್ತಿನ ಕಣಜ. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.
- ರಾಮಾನುಜನ್ ಎ ಕೆ. (1955). ಗಾದೆಗಳು. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.
- ರಾಮೇಗೌಡ. (2008). ಕಿಟಿಲ್ ಕೋಶದ ಗಾದೆಗಳು. ಡಿ.ವಿ.ಕೆ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.
- ಸುಧಾಕರ. (2012). ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಿನ ಗಾದೆಗಳು. ತನುಮನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.